

A Jennifer projekt

1973-ben hatalmas bejelentést tett az idősödő, de ennek ellenére továbbra is rendkívül sokoldalú iparmágnás, **Howard Hughes**. Egy új vállalkozást alapított, mely a tengermélyi mangángolyó telepek kitermelését tűzte ki célul. Helyenként, az óceán mélyén hatalmas telepekben fellelhető tenyérnyi-dinnyényi golyók koncentrikus vas és mangán-hidroxid rétegekből állnak.

Az abban az időszakban feltárt telepek hatalmas anyagi haszonnal kecsegtettek, melyből Hughes nem akar kimaradni, így egy speciális hajót építtetett, mely az **USNS Hughes Glomar Explorer** nevet kapta.

A K-129 utolsó küldetése

A dízel-elektromos hajtású **K-129**-es az amúrmenti Komszomolszkban bocsátották vízre 1959 decemberében, és 1967-ben alakították át Vlagyivosztokban egy Golf-II (Projekt 629A) besorolású tengeralattjáróvá. Egyike hajója lett a hattagú 629-es kódjelű ballisztikus rakétahordozó-flottának. **1968 februárjában** a hajó 83 tengerésszel a fedélzetén harmadik 70 napos őrjáratába kezdett, melyet teljes rádiócsendben kellett végeznie.

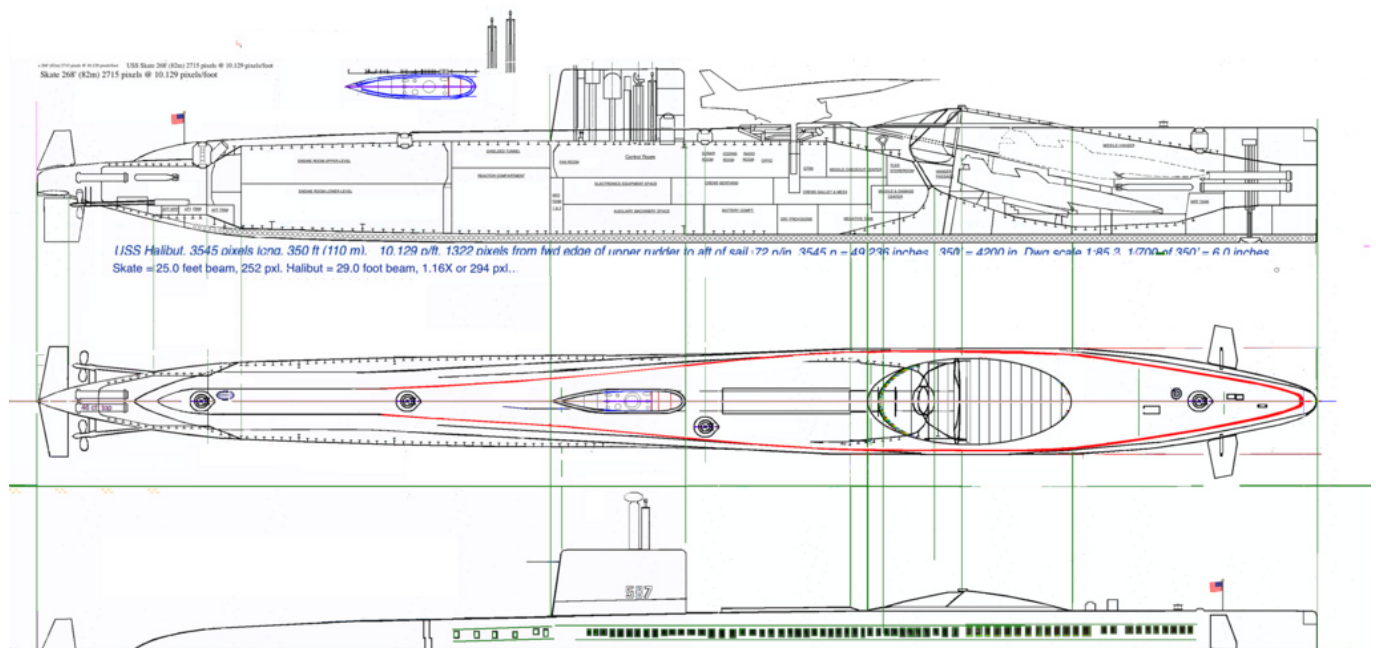
A szovjet irányítás kamcsatkai központjában így csak március közepén kezdtek aggódni, amikor a hajó két, egymást követő rádiós bejelentkezését is elmulasztotta. Először a teljes flotta közvetítésével felszólították, hogy szakítsa meg a rádiócsendet, és jelentkezzen be. Miután ez a próbálkozás sikertelen maradt, nagyszabású keresési műveletet indítottak az eltűntnek nyilvánított hajó után.

Ez a szokatlan élénk aktivitás felkeltette az amerikai haditengerészet érdeklődését is. Felkérték a NAVFAC-okat (*U.S. SOSUS Naval Facilities*), hogy elemezzék visszamenőleg a tengermélyi hidrofonszálzatuk, a SOSUS jelzéseit. A hatóságok már korábban is nyomon követték a tengeralattjárók tevékenységét, így beazonosították, hogy 1968. március 8-án a hajó fedélzetén nagy erejű robbanás történt. Háromszögeléssel viszonylag pontosan behatároltak egy nagyjából ezer négyzetkilométeres területet, mint a tengeralattjáró utolsó tartózkodási helyét. A szovjetek pár hónap elteltével eredménytelensége okán lefűjták a keresési akciót, „*eltűnt*”-ként könyvelték el a K-129-est.

A laposhal küldetése

Nem így az amerikaiak. A tengeralattjáró nukleáris robbanófejjel ellátott ballisztikus rakétái és torpedói, kódkönyvei és egyéb, szovjet haditechnikai fejlesztések is a tengersírbba merültek a hajóval együtt, és ez komoly zsákmánynak ígérkezett a hidegháború közepén, ami minden pénzt megért az amerikai kormánynak. A tengerészet először az **USS Halibut** tengeralattjárót és az **USNS Mizar** kutatóhajót bízta meg a roncs felkutatásával.

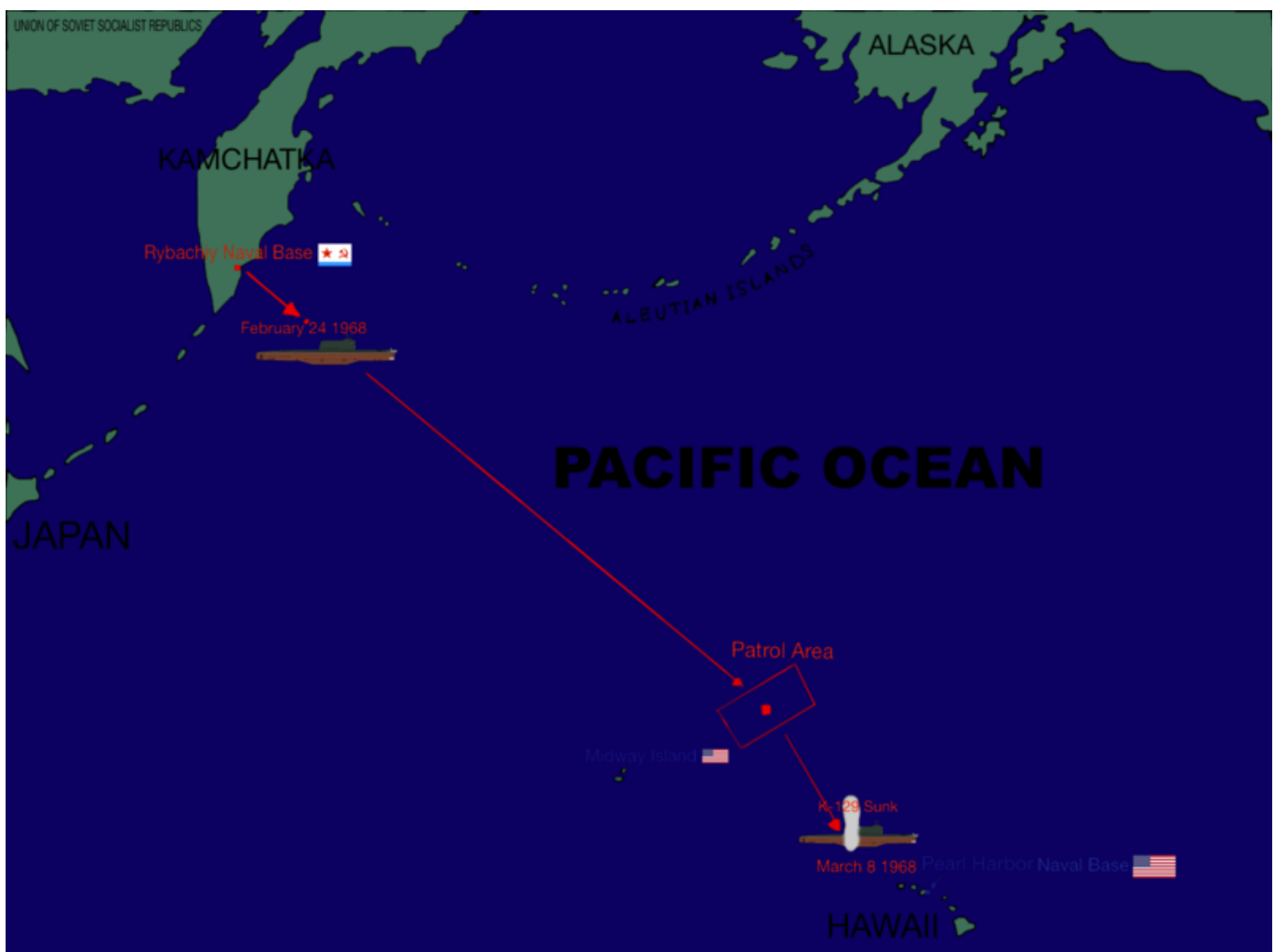
A Halibut (magyarul laposhal) egy speciálisan átalakított, furcsa kinézetű tengeralattjáró volt, melyet mélytengeri kamerákkal és keszonnal is felszereltek; alapvetően a szovjet tenger alatti kábelek „megcsapolása” volt a feladata, de mentési és feltárási műveletekhez is tökéletesen megfelelt.

A kereső-expedíciót 1968. június 15-én siker koronázta; Oahu-tól nem messze megtalálták a hajó roncsait 3900 méter mélységben, a Hawaii szigetcsoporttól nem messze. 1969 januárjában az új amerikai elnököt, **Richard Nixon**-t a nemzetbiztonsági tanácsadó **Herry Kissinger** tájékoztatja a kialakult helyzetről.

Nixon az ügyet a tengerészeti hírszerzéstől a **CIA** hatáskörébe helyezi át és megoldási javaslatokat várt a kémszervezettől. Az egész ügy nagyon kényes volt az amerikai kormányzat számára, mivel a hajó nemzetközi vizeken sülydelt el. Először is vártak hat évet, hogy a kedélyek lenyugodjanak.

Azorian projekt

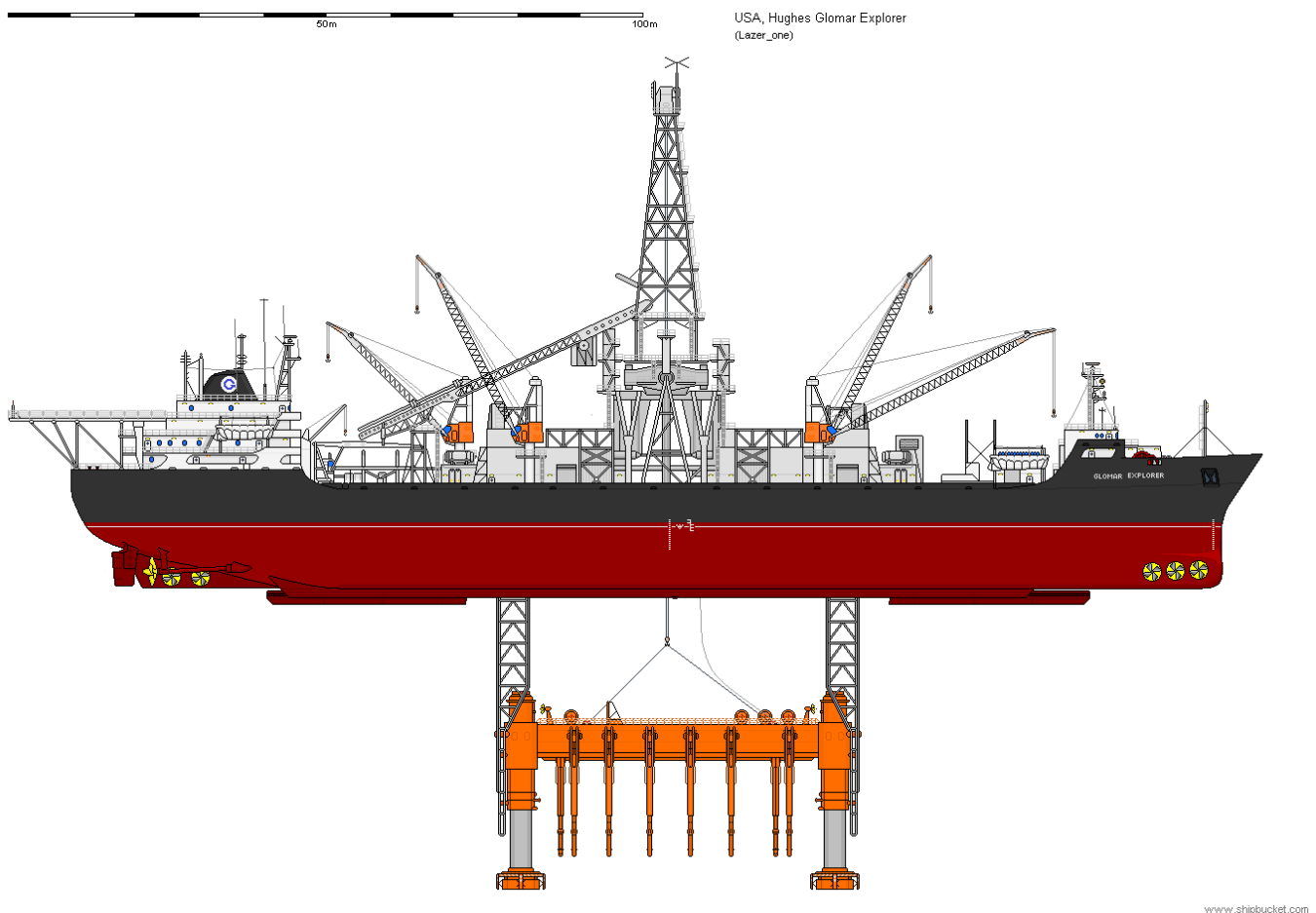
Nyilván nem lett volna túl jó ötlet, hogy a hidegháború kellős közepén a CIA vagy bármely más amerikai hárombetűs kormányügynökség saját néven futtatott volna „mentőprogramot” a tengeralattjáró kiemelésére, így erre a célra egy civil szervezetet, illetve hát a kor „vasemberét” és szupersztárját, **Howard Hughes**-t bízták meg az igencsak kényes feladattal. A felvételek egyértelműen arról árulkodtak, hogy a K-129 fedélzetén voltak nukleáris torpedók, sőt, egyes feltételezések szerint az egyik ilyen kilövése idézhette elő a balesetet.

A rendkívül külön Hughes meglehetősen szoros kapcsolatokat ápolt a kormánnyal; komoly adományokkal járult hozzá Nixon megválasztásához, és a világszerte jelen levő reklámcége, a **Mullen & Co.** gyakorlatilag a CIA fedőcége volt (és a Watergate botrányba bele is bukott).

A projekt élére **John Parangosky** ügynököt jelölték ki, aki korábban az U-2 fejlesztésében és üzemeltetésében vett részt (majd később a Corona-projektben folytatta munkásságát). Először egy távirányítású speciális tengeralattjáróban gondolkodtak, de a kor technikai színvonala ezt a megoldást nem tette lehetővé, így egy kiemelőhajó mellett döntöttek.

Igen, itt térhetünk vissza a bejegyzés elején megemlített USNS Hughes Glomar Explorer-hez. Egyébként ez valóban mélytengeri kutatóhajó volt, mint ahogy azt állították róla, de nem mangán, hanem a K-129 feltárására lett tervezve. A mai árakra átszámítva 1,7 milliárd dollárból fejlesztett hajó egy speciálisan, a kiemelés céljára kifejlesztett szerkezet köré épült, ami egy megfogókarokkal egybeépített keret volt. Ezt a tengeralattjáróra kellett eresztetni, majd a megfogókarokkal rögzített roncsot a hajó belső dokkjába beemelni.

A kiemelési kísérletet 1974. június 7-én kezdték meg a baleset helyszínén. Magáról a műveletről, és annak sikerességéről nem túl sok forrás maradt fent, de szinte biztos, hogy a kiemelési művelet nem volt igazán sikeres; a kiemelt roncs ugyanis valószínűleg nehezebb volt, mint az gondolták (vagy az emelőszerkezetet méretezték alul), így az emelés harmadánál, augusztus 12-én a megfogókarok egy része eltört és a tengeralattjáró mintegy kétharmad része visszahullott a tengerfenékre.

A maradék (elülső-) harmadot sikerült kiemelniük, és ott találtak torpedókat és kódkönyveket is – állítólag. A projektről egy CIA jelentés maradt fenn ([itt található](#)), de ebben a kisatírozott részek száma majdnem meghaladja a bennhagyottakét, és magáról a kiemelésről, illetve annak az eredményeiről túl sok információt nem tartalmaz. Ellenben beszámol arról, hogy a szovjetek igen

gyorsan megneszelték a misszió valódi célját, és jelenlétükkel folyamatosan demonstráltak is – de érdekes módon a kiemelésbe nem avatkoztak be.

Nyilván egy ekkora projektet otthon sem tudott a CIA a szőnyeg alá söpörni, így először 1974-ben a **New York Times** fog szagot, de őket a kormány még elhallgattatja. Nem így jár a **Los Angeles Times**, mely 1975. február 7-én lehozza a sztorit, illetve hát annak egy részét, és ráadásul egy félreértést követően az Azorian projektet sikerül nekik **Jennifer projekt**-ként tálni az olvasók felé. A CIA a megjelenést követően sem megerősíteni sem cáfolni nem volt hajlandó a kiemelés tényét.

A Glomar Explorer az akciót követően egy ideig parkoltatták, majd olajkutató hajónak építették át. 2015-ig így olajat kutattak vele, GSF Explorer néven, majd a kínai Zhoushan hajóbontó telepén érte utol a végzete 2015. június 5-én – úgy, hogy eredeti (fedő) céljának megfelelően mangánt soha nem is kutatót. Pedig.

A mélytengeri bányászat az erre alkalmazható technológia felfutásával párhuzamosan napjainkban is nagyon gyorsan fejlődik. Nem kizárt, hogy a Glomar Explorer fejlesztései is hozzásegítettek ehhez a napjainkban zajló technológiai forradalomhoz.

Az ezzel foglalkozó cégek víz alatti bányagépeket és túldimenzionált porszívókat küldenek a tengerfenékre, többek között a bejegyzés elején említett mangángolyó telepek kitermelésére. Lehet, hogy ha a Glomar Explorer eredeti fedőcéljának megfelelően indították volna küldetésére, mindenki jobban járt volna.

Lehet.

szerző: Vámos Sándor

Továbbra is keresek megjelenési lehetőséget az írásaim számára. Ha esetleg van ötleted, ne késlekedj és osszd meg velem! Elérhetőségeim az [Impresszum](#)ban találhatók.

A passport.blog jelenlegi egyetlen megjelenési lehetősége a Facebook. Ha értesülni szeretnél az új bejegyzésekről, kövesd a [Bolyongó Facebook](#) oldalt.

Eddigi bejegyzések a bolyongó.hu-n

Az összes bejegyzés ABC-be rendezett [indexe itt található](#).

A bejegyzések időrendben:

[Bejegyzések: 175..151](#)

[Bejegyzések: 150..126](#)

[Bejegyzések: 125..101](#)

[Bejegyzések: 100..076](#)

[Bejegyzések: 075..051](#)

[Bejegyzések: 050..026](#)

[Bejegyzések: 025..001](#)

A passport.blog tag-jei [itt található](#) felhő formában. A tag-ek a bejegyzésben felbukkanó kifejezések és szavak. Ezekkel több bejegyzés is összeköthető.

- [Twitter](#)
- [Facebook](#)
- [LinkedIn](#)
- [Pinterest](#)
- [Tumblr](#)
- [Reddit](#)
- [Taringa](#)
- [StumbleUpon](#)
- [Telegram](#)
- [Hacker News](#)
- [Xing](#)
- [Vk](#)
- [Email](#)

Az oldal látogatottsági adatai:

Ma: 2 / Tegnap: 2 / Összesen: 1970

2022/04/05 20:27

Források

reddit: [this time we are looking at the unusual loss of Soviet Sub K-129 in 1968](#)

Wikipedia: [K-129](#)

Wikipedia: [Glomar Explorer](#)

thevintagenews.com: [Project Azorian: Howard Hughes' secret mission, which involved the CIA and a](#)

[missing Soviet submarine off the coast of Hawaii](#)

lemil.blog: [Vendégposzt - A "Jennifer" művelet](#)

beszelo.c3: [AZ ELFELEJTETT JENNIFER-AKCIÓ](#)

thecomunityforum.life: [The History of the 'Glomar Explorer'](#)

[katasztrófa](#), [elveszett](#), [hajózás](#), [tengeralattjáró](#), [roncs](#), [elhagyatott](#), [nukleáris](#), [torpedó](#), [kémkedés](#), [érdekes történet](#), [hidegháború](#), [2018](#), [1973](#), [USA](#), [CIA](#), [Howard Hughes](#), [mangángolyó](#), [Glomar Explorer](#), [K-129](#), [Golf-II](#), [Projekt 629A](#), [NAVFAC](#), [hidrofonhálózat](#), [SOSUS](#), [laposhal](#), [USNS Mizar](#), [USS Halibut](#), [Oahu](#), [Hawaii](#), [Herry Kissinger](#), [Richard Nixon](#), [Azorian projekt](#), [mentőprogram](#), [Mullen & Co](#), [John Parangosky](#), [New York Times](#), [Jennifer projekt](#), [Los Angeles Times](#), [Zhoushan](#), [baleset](#), [történelem](#)

Bejegyzésmegtekintések száma: 1970

From:

<http://bolyongo.hu/> - **bolyongó**

Permanent link:

http://bolyongo.hu/doku.php?id=passport:a_jennifer_projekt

Last update: **2021/04/13 21:46**

